

הלכות נשיאת כפים קטמ"קל שפא

הכפורים אבל לא במנחה מפני שהשכרות מצוייה באותה שעה ושפא יהיה הכהן שבור.¹

וגורו במנחה של יום הכפורים וישראל תענית צבור שיש בהן נעילה כמ"ש בס' תקע"מ אף ע"פ שאין בהם חשש שכרות גזירה משום מנחה של שאר ימים לפי שביום שיש בו נעילה מתפללים מנחה בעוד היום גדול כדי להתחיל נעילה קודם שקיעת החמה ומתחלפת היא במנחה של שאר ימים שהיו נוהגים להתפלל בעוד היום גדול מפני אותם שרוצים לאכול אח"כ שאסור לאכול קודם תפלת המנחה כמ"ש ס' רל"ב.²

אבל בתענית שאין בהם נעילה הואיל ותפלת המנחה הוא סמוך לשקיעת החמה היא דומה לתפלת נעילה ואינה מתחלפת במנחה של שאר הימים לפיכך יש בה נשיאת כפים:

ב. כהן שעבר ועלה לדוכן ביום הכפורים במנחה כיון שהדבר ידוע שאין שם שכרות ה"ז נושא כפיו ואין מורידין אותו מפני החשד שלא יאמרו פסול הוא ולכך הורידוהו ולכן נוהגים במדינות אלו לומר אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו כו' ביום הכפורים במנחה אע"פ שאין אומרים אלא כוונת הראוי לנשיאת כפים י" מ"מ הואיל ואם עלה לא ירד ונשוא כפיו נקרא קצת ראוי לנשיאת כפים י':

קל רבוננו של עולם שאומרים בשעת נשיאת כפים וכו' כ' סעיפים:

א. מי שראה הלום ואינו יודע מה ראה והושש שפא חלם הלום שצריך לרפואה יקום לפני הכהנים בשעה שנושאים כפיהן ויאמר רבוננו של עולם אני שלך כו' אם צריכים רפואה רפאם כו' ויכוין לסיים כשמימינן הברנים פסוק א' או ב' או ג' כדי שיענו הצבור אמנו גם על בקשתו ואם לא סיימו הברנים עדיין יוסיף ויאמרו אדיר בברום כו' עד שייסימו הברנים.

ובמקום שאין עולין לדוכן יאמר כל זה בשעה שהש"ץ אומר שום שלום ויכוין לסיים עם הש"ץ שיענו הצבור אמנו ואם רואה שלא יוכל לסיים עם הש"ץ יתחיל בשעה שהש"ץ אומר יברכך.³

סימן קל

- א. ברכות נה. ב. מור וש"ע.
- ב. תוס' סוטה מ. א. ר"ה כל הובא במ"ז ס' קבח ס"ק כד.
- ג. ראה גם לעיל ס' קבח מנ"ח.
- ד. אלה רבה ס"ק ג. ובספור' כ' לומר הרבש"ע בשעה שמנגנים תיבות השם לך שלום (פיר עין דיום שער חזית עמידה סוף שער י. שער הכנות ענין תפלת שדרית נג. ג).
- ו. ראה ס' המנהגים – חב"ד ע' 42, שמהלכים אותו לל' וראה רשימות קפו ע' 16. קוד ע' 26.
- ז. נג' שם. מור וש"ע. וראה ע"ז גם לעיל ס' קבח ס"ד וש"ע.
- ח. ט"ז ס"ק ב. מ"א ס"ק ג. פרי תרש. אלה רבה ס"ק ז – בפי' הש"ע. ובספור' כתבו: אחר הדוכן אומרים התהלך זה – אדיר בברום כו'. ובס' המנהגים – חב"ד ע' 42: אדיר בברום אומרים אחר עניית אמנו בשקיעת המלח על פניו.
- ט. גמ' שם. מור וש"ע. וראה גם לעיל ס' קבח סכ"ד.
- י. הרב רבינו יונה ברכות מ. א. ר"ה שלשה. ותי"א.
- יא. בלש. דחוס חזונו ברכות ב"ש אות כב. והובא בתי"א ס"ק ד.

- ב. תענית כו. ב. מור וש"ע ס"א.
- ג. דאסור בני' כדלעיל ס' קבח מנ"א.
- ד. תוס' שם ר"ה והדריגה. רא"ש תענית פ"ד ס' לא. ר"ן תענית מ. רע"ב. מור וש"ע שם. וראה גם לקמן ס' תרכ"ב ס"ז.
- ה. ס' זה בשער' לא הניע לדינו. וראה מור שם סוף הס'.
- ו. גמ' שם. מור וש"ע שם.
- ז. תוס' שם. מור שם. כבש ס"א.
- ח. ר"ן שם ע"א ר"ה אלא. הובא במ"א ס"ק ב.
- ט. ס' זה בשער' לא הניע לדינו. וראה מור וש"ע שם ס"ב. וראה גם לקמן ס' רפו ס"ה. ס' רצא ס"ב. וראה קצור הלכות מש"ע אה"י (מילואים ב' ל"ה רצא, ע' צא).
- י. גמ' שם. מור וש"ע שם.
- יא. ותב"ם הל' תפלה פ"ד ה"ב. מור וש"ע ס"ב.
- יב. כדלעיל ס' קבח ס"ג וש"ע.
- יג. הגהות נתייחוויות פמ"ו מלה תפלה (רפוס קושטא) במסג' הארבעה ימא ס' תקל (וראה גם הגהות מיישינויות נוסח ברכות התפלה אות א.). ותי"א שם. וראה גם לקמן ס' תרכ"ב ס"ז.

הלכות נשיאת כפים קל

שפב

ולא יאמר כן בכל יום ויום אלא ביום שראה חלום ומה שנהגו הכל לומר כן ברגל כשהכהנים עולים לדוכן זהו לפי שאי אפשר שלא ראה חלום שצריך רפואה בין רגל לרגל:¹

ב טוב לומר תחלה בין הלומות שהלמתי על אחרים ואח"כ בין הלומות שהלמתי על עצמי ושהלמו אחרים עלי² לפי שאמרו³ המתפלל על חברו הוא נענה תחלה לכן יש לו להקדים תפלתו על אחרים מעל עצמו.

ונהגין לסיים ותשמרני ותחנני ותרצני ותשמרני כנגד וישמרך ותחנני כנגד ויחונך ותרצני הוא רצון ושלום:⁴

¹ יג חסה משה רין נשיאת כפים אות קצה. הובא בט"ז ס"ק א. ובמ"א ס"ק ב. ובס' המנהגים – ה"ב ע' 42: כשאומרים "שלום" אומרים "ותשמרני ותחנני ותרצני".

² מ"א ס"ק א. ט"ז ס"ק ג.
³ יא סדר ברכות רע"ג (הפסת חלום). מ"א ס"ק ב. וכ"ה בנפש המדור.
⁴ יב בבא קמא צ"ב, א.